

Bilaga 3:13 till kommunstyrelsens protokoll den 5 februari 2003, § 21

PM 2003 RIII (Dnr 314-2920/2002)

Ekonomistyrningsverkets redovisning av statens kostnader för hantering av felparkeringsavgifter

Remiss från Justitiedepartementet

Remisstid 10 februari 2003

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen översänds denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Bakgrund

Regeringen har för yttrande översänt ”Ekonomistyrningsverkets redovisning av statens kostnader för hantering av felparkeringsavgifter”, sammanfattning i *bilaga 2*, för svar senast 15 januari. Remisstiden är förlängd till 10 februari.

På regeringens uppdrag har Ekonomistyrningsverket (ESV) analyserat polisens och Vägverkets kostnader för hantering av felparkeringsavgifter. ESV föreslår att det avdrag som Vägverket gör för statens kostnader i samband med hantering av felparkeringsavgifter bör höjas från nuvarande 50 kr för varje helt eller delvis betald avgift till åtminstone 56 kr för att täcka Vägverkets och polisens kostnader för hantering av felparkeringsavgifter.

ESV föreslår att avdraget för statens kostnader även fortsättningsvis utgår från antal helt eller delvis *betalda* felparkeringsavgifter. ESV menar också att Vägverket liksom nu bör få disponera inkomsterna samt att polisens kostnader liksom nu bör täckas av anslag. ESV föreslår att Vägverket får i uppdrag att utreda om det är möjligt att effektivisera bevaknings- och påminnelserutinerna hos Vägverket.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till gatu- och fastighetsnämnden (GFN), stadsledningskontoret (SLK) och Stockholm Parkering.

GFN instämmer inte i ESV:s slutsats att intäkterna från det avdragna 50 kr per helt eller delvis betald felparkeringsavgift, som för närvarande avräknas för statens kostnader, inte täcker Vägverkets och polisens kostnader för hantering av felparkeringsavgifter. Genom att vidta vissa förändringar i beräkningsunderlaget samt i högre grad än vad ESV gjort ta hänsyn till påbörjade och kommande tekniska framsteg, borde kalkylen visa att dagens avdrag till vägverket är tillräcklig för att täcka statens kostnader för hantering.

GFN instämmer i att avdraget för statens kostnader även fortsättningsvis bör utgå från antal helt eller delvis *betalda* felparkeringsavgifter samt är positiv till att Vägverket får i uppdrag att utreda om det är möjligt att effektivisera bevaknings- och

påminnelserutinerna. GFN vidhåller uppfattningen att den ersättning som Vägverket erhåller för hantering av felparkeringsavgifter är av offentlig karaktär och därför inte bör blandas med verkets uppdragsverksamhet.

SLK har inget att invända mot det förslag som ESV föreslår. SLK delar emellertid gatu- och fastighetsnämndens synpunkt att hanteringen av felparkeringsavgifter inte bör blandas ihop med Vägverkets övriga uppdragsverksamhet.

Stockholm Parkering konstaterar att aktuell avgiftshöjning inte gäller bolagets verksamhet eftersom den enbart berör hantering av de felparkeringsavgifter som utfärdas på gatumark med stöd av lagen om felparkeringsavgift (LFelp). Bolaget är medvetet om att remissen enbart avser ändrad avgiftsnivå för statens hantering av felparkeringsavgifter men vill ändå framhålla att övervägande skäl talar för att hela denna hantering bör överföras till kommunerna, bl.a. eftersom det skulle underlätta för allmänheten och medföra uppenbara fördelar ur effektivitetssynpunkt.

Mina synpunkter

ESV har i sina beräkningar av polisens och Vägverkets kostnader för hantering av felparkeringsavgifter utgått från ett antal tveksamma antaganden. För Vägverket har felparkeringsverksamheten uppvisat överskott fram till 1998. De negativa resultaten 1999-2001 beror i huvudsak på utbyggnad av datorsystemet och det är med anledning av detta som höjning av Vägverkets ersättning föreslås. För avgiftsbelagd verksamhet ska tidigare års resultat beaktas då avgiften sätts. Att inte överskottet från tidigare år använts till att täcka datorinvesteringarna beror på ändring i regeringens regleringsbrev som innebär att verket har fått disponera detta till övrig uppdragsverksamhet såsom fysiska trafiksäkerhetsåtgärder.

Detta är enligt min mening ingen anledning att höja statens del av felparkeringsavgiften eftersom det inte ska påverka kommunernas del vad som går direkt till Vägverket respektive statskassan. I enlighet med gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande anser jag inte heller att hanteringen av felparkeringsavgifter bör blandas med Vägverkets övriga uppdragsverksamhet eftersom den är av civilrättslig och mer kommersiell art är en del av det offentligrättsliga regleringen för parkering.

Rörande polisens ersättning bör beräkningsunderlaget sänkas med cirka 5 procent eftersom kostnader för utfärdande av parkeringsanmärkning inte bör ingå. För både Vägverket och polisen gäller att underlaget inte endast bör baseras på historiska kostnader utan också ta hänsyn till påbörjade och kommande tekniska framsteg. Med anledning av det ovan anförda samt gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande är det rimligt att ersättningen till polisen och Vägverket lämnas oförändrad.

Trots att remissen inte behandlar huvudmannskapet för hanteringen bör det framhållas att övervägande skäl talar för att hela hanteringen överförs till kommunerna. Eftersom kommunerna bestämmer hur gatumarken används för parkering genom användning och upplåtelse samt lokala trafikregler, skyltning m.m. skulle det med största sannolikhet effektivisera hanteringen. Detta både genom kortare handläggningstider och lägre kostnader. Dessutom skulle det underlätta för allmänheten att bara behöva vända sig till en instans. I väntan på detta är det positivt att Vägverket föreslås få i uppdrag att utreda om det är möjligt att effektivisera bevaknings- och påminnelserutinerna. Vad gäller ersättningsgrunden så delar jag ESV:s uppfattning att avdraget för statens kostnader även fortsättningsvis utgå från antal helt eller delvis *betalda* felparkeringsavgifter.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen översänds denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 30 januari 2003

ROGER MOGERT

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. i huvudsak godkänna förslaget
2. därutöver anförä.

Det vore bättre om staden tog över ansvaret för hela hanteringen av felparkeringsavgifterna från Vägverket. Möjligheten att överklaga avgifterna bör dock fortfarande finnas hos polisen.

Dagens system ger inga incitament för Vägverket att pressa kostnaderna genom exempelvis ny teknik då man får full kostnadsteckning. Genom en ny teknik som exempelvis handterminaler skulle staden drastiskt kunna minska hanteringskostnaderna.

Staden torde även vara effektivare än Vägverket att driva in utländska fordringar som knappt visar något intresse för dessa. Genom att staden äger fordringarna under hela processen har även staden lättare att korrigera felaktigheter vid utdelningar av felparkeringsavgifter.

ÄRENDET

Regeringen har för yttrande översänt ”Ekonomistyrningsverkets redovisning av statens kostnader för hantering av felparkeringsavgifter”, sammanfattning i bilaga 2, för svar senast 15 januari. Remisstiden är förlängd till 10 februari.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till gatu- och fastighetsnämnden (GFN), stadsledningskontoret (SLK) och Stockholm Parkering.

Gatu- och fastighetsnämnden beslöt den 3 december 2002 att återropa och överlämna gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av *Sten Nordin* (m), *Tord Bergstedt* (m), *Helena Bonnier* (m), *Inge-Britt Lundin* (fp) och *Mats Rosén* (kd), *bilaga 1*.

Gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande av den 9 november 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Uppdraget och bakgrund

Regeringen beslutade den 17 januari 2001 att uppdra åt Ekonomistyrningsverket att analysera polisens och Vägverkets kostnader för att hantera sådana felparkeringsavgifter som avses i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift. ESV skall lämna en redogörelse för vilka kostnader som myndigheterna har och kostnadernas storlek. Om ESV finner att förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift bör ändras skall förslag till ändring lämnas. ESV är också fritt att ta upp andra aspekter på systemets funktionalitet om verket finner det motiverat. ESV skall utarbeta förslaget efter samråd med Rikspolisstyrelsen och Vägverket.

Ärendet

Enligt 16 § lagen om felparkeringsavgift tillfaller felparkeringsavgiften kommunen om den själv ansvarar för parkeringsövervakningen enligt lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning. Vägverket ansvarar för att de influtna medlen utbetalas till kommunerna. Vid utbetalningen gör Vägverket ett avdrag för statens kostnader i samband med hanteringen av felparkeringsavgiften. Bland andra polisen och Vägverket har kostnader för detta.

Avdraget uppgår enligt 11 § förordningen om felparkeringsavgift till 50 kr för varje helt eller delvis betald avgift. Av beloppet om 50 kr erhåller Vägverket 14 kr för att täcka verkets kostnader. Beloppen justerades senast 1993. Resterande belopp redovisar Vägverket på inkomsttitel på statsbudgeten. Det belopp som Vägverket erhåller för sina kostnader fastställs årligen i Vägverkets regleringsbrev.

Vägverket ansvarar enligt lagen och förordningen om felparkeringsavgift för hantering av de felparkeringsavgifter som har utfärdats. Detta innebär bl.a. att Vägverket tar emot betalning av felparkeringsavgifter, bevakar att dessa betalas i tid och begär indrivning i de fall så inte sker. För att kunna utföra sina uppgifter för Vägverket, som en del i vägtrafikregistret, ett register över meddelade parkeringsanmärkningar.

Enligt lagen har polisen flera uppgifter avseende hanteringen av felparkeringsärenden; en polis kan meddela en parkeringsanmärkning, polisen skall pröva begäran om rättelse av utfärdade parkeringsanmärkningar samt bestridanden av betalningsansvaret för utfärdade parkeringsanmärkningar och därefter uppträda som part i domstol om ett parkeringsärende överklagas till allmän domstol.

Frågan om ett system som på ett bättre sätt än idag ger kostnadstäckning för polisens uppgifter enligt lagen om felparkeringsavgift har aktualiserats av Rikspolisstyrelsen. I en skrivelse till regeringen den 12 maj 1997 framför Rikspolisstyrelsen att polisen bör kompenseras ekonomiskt för befattningen med felparkeringsärenden på ett mer adekvat sätt än för närvarande. Vidare konstateras att polisens verksamhet i samband med hanteringen av felparkeringsärenden är omfattande och, framför allt i storstäderna, tar stora resurser i anspråk.

Förslaget

Se bilaga 1

Kontorets förslag/synpunkter

- **Ersättningsgrund**

ESV föreslår att samma ersättningsgrund som tillämpas idag, dvs. ersättning per helt eller delvis *betald* felparkeringsavgift, skall gälla även fortsättningsvis. Gatu- och fastighetskontoret har inget att invända mot detta.

- **Ersättnings storlek**

Ersättning till Vägverket

Inhämtade uppgifter från Vägverket för felparkeringsverksamheten redovisar under perioden 1 juli 1993 till 1 januari 2000 ett överskott på ca 14 miljoner kronor. De årliga överskottet under åren i mitten av 90-talet låg på 3,5 miljoner per år. Det är enligt gatu- och fastighetskontorets mening oväsentligt för kommunernas del vad som går direkt till Vägverket respektive statskassan. Någon anledning finns därför inte att höja statens del av felparkeringsavgiften.

Ändringar i regeringens regleringsbrev till Vägverket har de senaste åren inneburit att verket fått disponera ackumulerat överskott av övrig uppdragsverksamhet, dit resultatet av felparkeringsverksamheten räknas, till annan verksamhet såsom trafiksäkerhet och drift och underhållsverksamhet. Kontoret motsätter sig på det bestämdaste ett sådant förfaringsätt.

Vid beräkningen av framtida avgifter för hanteringen av felparkeringsavgifter bör detta rättas till och inte räknas in i gjord kalkyl. Som kontoret kan bedöma det har stora överföringar skett från kommunerna till staten. Någon höjning kan därför inte vara aktuell inom de närmaste åren.

Polisens ersättning

Gatu- och fastighetskontoret motsätter sig att utfärdandet av en parkeringsanmärkning av en polisman skall ingå i beräkningsunderlaget för statens kostnader för hanteringen av felparkeringsavgiften. Det synes gå en klar linje mellan att meddela en parkeringsanmärkning som polismannen gör inom ramen för polisens normala trafikövervakning och att behandla rättelser och bestridanden.

I propositionen 1975/76:106 med förslag till lag om felparkeringsavgift, m.m. sid 42, ges exempel på kostnader för vilka statsverket måste få gottgörelse, för att staten ställer resurser till förfogande för handläggningen av felparkeringsavgifter. Där ingår kostnader för blankett- och driftkostnader för datarutinerna, personal- och lokalkostnader vid polis- och åklagarmyndigheter, domstolar och utökningsmyndigheter. Polisens kostnader i beräkningsunderlaget bör därför sänkas med ca. 5 %.

Stockholm och Göteborg har börjat att utfärda parkeringsanmärkningar med handdator med elektronisk överföring till Vägverket, vilket leder till lägre inmatningskostnader för verket. Fler kommuner är på väg att utfärda parkeringsanmärkningar med handdator.

Beräkningsunderlaget för hanteringen av felparkeringsavgifter bör inte baseras enbart på historiska kostnader utan bör ta hänsyn till påbörjade och kommande tekniska framsteg.

- **Disposition av avgiftsinkomster**

Gatu- och fastighetskontoret vidhåller uppfattningen att den ersättning som Vägverket erhåller för hanteringen av felparkeringsavgifter är av offentligrättslig karaktär och därför inte bör blandas med verkets uppdragsverksamhet.

- **Övriga synpunkter på felparkeringssystemet**

Vid ESV:s besök på Vägverket framkom det bl.a. att det kunde finnas skäl att se över betalnings- och påminnelserutinerna. ESV har därför föreslagit Vägverket att utreda om det är möjligt att effektivisera dessa rutiner. Gatu- och fastighetskontoret är positiv till detta. Kontoret efterlyser samtidigt en bättre återkoppling från Vägverket för att kontoret bättre skall kunna följa upp och planera sin verksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår i tjänsteutlåtande av den 29 november 2002 kommunstyrelsen besluta att återropa och överlämna kontoret tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande överensstämmer med gatu- och fastighetskontorets i bakgrund samt beskrivning av ärendet och dess förslag.

Stadsledningskontoret har inget att invända mot det förslag som ESV föreslår. Stadsledningskontoret delar gatu- och fastighetsnämndens synpunkt att hanteringen av felparkeringsavgifter inte bör blandas ihop med Vägverkets övriga uppdragsverksamhet.

Stockholm Parkerings remissvar av den 16 oktober 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget kan konstatera att aktuell avgiftshöjning inte gäller bolagets verksamhet eftersom den enbart berör hantering av de felparkeringsavgifter som utfärdas på gatumark med stöd av lagen om felparkeringsavgift (LFelp). Bolagets parkeringsövervakning sker med stöd av Lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering (LKOP) som gäller för parkeringsöverträdelser på främst tomtmark. Denna senare lagstiftning innebär att motsvarande hantering av kontrollavgifterna sker enligt ett rent civilrättsligt förfarande utan medverkan från statens sida. Det bör därför ankomma på gatu- och fastighetskontoret, som svarar för parkeringsövervakningen på gatumark, att närmare belysa stadens synpunkter på aktuell avgiftshöjning.

Bolaget är medvetet om att remissen enbart avser ändrad avgiftsnivå för statens hantering av felparkeringsavgifter men vill ändå i detta sammanhang framhålla att övervägande skäl talar för att hela denna hantering bör överföras till kommunerna. Enligt bolagets uppfattning skulle detta bl.a. underlätta för allmänheten och medföra uppenbara fördelar ur effektivitetssynpunkt m.m. De närmare skälen till detta ställningstagande finns i Svenska parkeringsföreningens yttrande över ”Polisverksamhetens delbetänkande Mot ökad koncentration-Förändring av polisens verksamhet (SOU 2001:97)”. Detta yttrande bifogades i remissvaret men trycks ej i föreliggande ärende.

RESERVATIONER M.M.

Gatu- och fastighetsnämnden

Reservation av Sten Nordin (m), Tord Bergstedt (m), Helena Bonnier (m), Inge-Britt Lundin (fp) och Mats Rosén (kd) är av följande lydelse.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutar att

1. I huvudsak godkänna kontorets förslag
2. Därutöver anföra

Det vore bättre om staden tog över ansvaret för hela hanteringen av felparkeringsavgifterna från Vägverket. Möjligheten att överklaga avgifterna bör dock fortfarande finnas hos polisen.

Dagens system ger inga incitament för Vägverket att pressa kostnaderna genom exempelvis ny teknik då man får full kostnadsteckning. Genom ny teknik som exempelvis handterminaler skulle staden drastiskt kunna minska hanteringskostnaderna.

Staden torde även vara effektivare än Vägverket att driva in utländska fordringar som knappt visar något intresse för dessa.

Genom att staden äger fordringen under hela processen har även staden lättare att korrigera felaktigheter vid utdelningar av felparkeringsavgifter.

Sammanfattning ur **Felparkeringsavgifter, ESV 2002:9**

0 Sammanfattning

Ekonomistyrningsverket (ESV) konstaterar att intäkterna från det avdrag på 50 kr per helt eller delvis betald felparkeringsavgift som för närvarande avräknas för statens kostnader inte täcker Vägverkets och polisens kostnader för hanteringen av felparkeringsavgifter år 2001.

ESV föreslår

- ? att avdraget för statens kostnader även fortsättningsvis utgår från antal helt eller delvis *betalda* felparkeringsavgifter
- ? att ersättningen till Vägverket höjs med 3 kr till 17 kr för varje redovisad felparkeringsavgift
- ? att ersättningen till polisen bör uppgå till åtminstone 39 kr per betald felparkeringsavgift
- ? att det avdrag som görs för statens kostnader enligt förordningen om felparkeringsavgift således bör höjas till åtminstone 56 kr
- ? att Vägverket liksom nu får disponera inkomsterna
- ? att polisens kostnader liksom nu täcks av anslag
- ? att Vägverket utreder om det är möjligt att effektivisera betalnings- och påminnelserutinerna.